

Дон Кіхот (Премудрий гідальго Дон Кіхот з Ламанчі) (переказ скорочено)

Мігель де Сервантес

Частина перша

Розділ I, де оповідається про побут та звички славнозвісного ідальго Дон Кіхота Ламанчського

В одному із сіл Ламанчі жив дрібний дворянин (ідальго). Майна він мав небагато. У нього була ключниця, небога та хлопець, що працював надворі.

Ідальго був чоловіком років п'ятдесяти, міцної будови, але з худим обличчям. Він завжди рано прокидався та любив полювати. Говорять, що звали його Кіхана. Свій вільний час він проводив за читанням лицарських романів. Його улюбленим автором був Фелісіан Сільванський. Ідальго понад міру переймався його персонажами. Врешті-решт чоловік втратив здоровий глузд та почав жити власною фантазією.

Ідальго вірив у реальність книжкових пригод. Раптом він вирішив стати мандрівним лицарем, який би шукав собі пригод та захищав скривджених.

Чоловік почав готувати собі обладунки та коня. У нього була стара шкапа, яку він назвав Росінантом. Собі ідальго теж обрав нове ім'я — Дон Кіхот. Але потім вирішив назватися Дон Кіхотом Ламанчським, щоб своїм ім'ям прославляти батьківщину. Тепер йому була потрібна лише дама серця. Він згадав про гарну дівчину із сусіднього села, яку звали Альдонса Лоренсо. Дон Кіхот вирішив назвати її Дульсінеєю Тобоською, бо проживала дівчина в Тобосі.

Розділ II, де оповідається про перший виїзд Дон Кіхота з його садиби

Не гаючи часу, Дон Кіхот вирішив податися в мандри. Виїхавши в поле, він раптом згадав, що його досі не посвячено в лицарі і він не має девізу. Це засмутило чоловіка, але він вирішив, що посвятить його перший, кого він зустріне. А девіз він здобує за першої можливості.

Мандрував ідальго весь день, але пригод не трапилось. Під вечір він стомився, тому вирішив зупинитися біля найближчої корчми. Але корчма йому здавалася величним замком. Дві дівчини біля корчми злякалися озброєного чоловіка. Він намагався запевнити дам, що він приїхав захищати їх. Дівчат розсмішили дивний вигляд та промови чоловіка.

Корчмар мало не засміявся, побачивши Дон Кіхота, але вирішив бути ввічливим. Він запропонував йому відпочити в корчмі. Там лицар розповів присутнім про себе. У якості вечері у нього була погано зварена тріска та черствий хліб. Він кумедно виглядав, бо відмовився зняти свій шолом. Забрало заважало лицареві їсти, тому його кормила одна з тих дівчат.

Дон Кіхот думав, що корчма це замок, звук сопілки свинаря — вишукана музика, черствий хліб — булка, а тріска — форель. Тут він вирішив пройти посвяту в лицарі.

Розділ III, де оповідається про незвичайний спосіб, яким Дон Кіхота висвячено на рицаря

Дон Кіхот навколішках попросив корчмаря виконати його прохання. Він бажав, що його висвятили на рицаря. Корчмар погодився. Він відправив До Кіхота нести варту на подвір'ї. Чоловік запитав, чи має рицар гроші. грошей у нього не було. Корчмар порадив мати при собі гроші та ліки.

Хазяїн корчми всім розповів про божевільного.

Потрібно було напоїти худобу, але на кориті була зброя Дон Кіхота. Він заборонив її чіпати, але погонич не послухав. За це він отримав по голові.

Дон Кіхот вбив другого чоловіка, що підійшов до корита. Погоничі кидали в нього каміння, але корчмар наказав припинити. Він вибачився за тих людей. Йому не сподобалися витівки рицаря, хазяїн корчми хотів нарешті позбавитися мандрівного рицаря. Тому корчмар вирішив висвятити Дон Кіхота на рицаря негайно. Той став на коліна, а корчмар читав записи зі своєї книги, де він занотовував продажі ячменю. Потім ударив рицаря його власним мечем. Також мечем його оперезала одна з дам. Вона побажала Дон Кіхотові удачі.

Дон Кіхотові вже набридли ці церемонії, він прагнув пригод. Корчмар навіть не просив грошей від ідальго, він був щасливий, що той нарешті його покидає.

Розділ IV про те, що трапилося з нашим рицарем, коли він виїхав з корчми

Дон Кіхот перебував у піднесеному настрої. Він вирішив заїхати додому за речами та знайти зброєносія. На роль підходив його сусід, що був бідним хліборобом.

Раптом рицареві почувся зі сторони гайка чийсь голос, який ніби жалівся. Дон Кіхот поїхав у той бік. Там він побачив хлопця років п'ятнадцяти та кобилу, що були прив'язані до дерев.

Хлопця лупцював чоловік. Він кричав на нього, а той вибачався. Це розгнівало мандрівного рицаря. Він викликав селянина на поєдинок. Той розповів йому, що карає недбалого наймита, який погано стежить за вівцями. Дон Кіхот наказав звільнити хлопця та заплатити йому. У селянина не було з собою суми боргу. Він запропонував Андресу піти з ним, але той побоявся. Тоді Дон Кіхот сказав, що його ніхто не буде чіпати, оскільки він так наказав. Хлопець все ж заперечував йому, але рицар був несхитний.

Потім Дон Кіхот поїхав звідти. Коли селянин побачив, що його вже не видно, відлупцював хлопця майже до смерті. Потім він його відпустив шукати свого захисника.

Тим часом Дон Кіхот був дуже задоволений собою. Він доїхав до перехрестя і дав Росінанту обирати їхній шлях. Згодом рицар побачив натовп купців, що їхали по шовк. Йому вони здалися рицарями. Дон Кіхот їм сказав, що Дульсінея Тобоська — найкраща у світі дівчина. Купці здогадалися, що перед ними божевільний. Він вимагав від них визнати красу Дульсінеї, а один із купців попросив показати її портрет. Тоді Дон Кіхот кинувся на нього зі списом, але послизнувся і впав. Один із погоничів зламав його спис і побив рицаря.

Дон Кіхот все одно був задоволений і звинувачував у всьому коня.

Розділ V, де оповідається далі про лихі пригоди нашого рицаря

Дон Кіхота знайшов його сусід. Той розповів йому свою історію. Але чоловік впізнав сеньйора Кіхада і запитав, хто з ним таке вчинив. Той відповідав йому лише по-рицарськи. Потім вони разом пішли до села. Селянин зрозумів, що Дон Кіхот був божевільним, але намагався нагадати йому про реальність.

Потім чоловіки під'їхали до до дому мандрівного рицаря. Там їх чекали цирульник, священник і ключниця. Остання дуже журилася за своїм хазяїном і звинувачувала у всьому рицарські романи. Священник запропонував віддати їх на суд, а потім спалити. Їх розмови було чути Дон Кіхотіві і його сусіду.

Потім Дон Кіхота завели до хати та почали лікувати. Його просили все пояснити, але він хотів лише спати та їсти. Тому із запитаннями звернулися до селянина. Той усе розповів про нісенітницю, почуті від Дон Кіхота. Священник переконався у своєму намірі спалити книги.

Розділ VI про другий виїзд славетного Дон Кіхота Ламанчського

Уранці до Дон Кіхота прийшов священник, щоб поквитатися з книжками. Тим часом Дон Кіхот звав когось до себе. Він знову викрикував нісенітницю. Його ледве вклали в ліжку, а потім принесли їжу.

Уночі ключниця спалила книжки, а цирульник і священник замурували вхід до бібліотеки. Дон Кіхотіві сказали, що це витівки якогось чарівника. Той впізнав у ньому Фрестона, свого давнього ворога. Небога Дон Кіхота просила його облишити свої мандри. Він почав гніватися, але потім кілька тижнів був спокійним.

У цей час Дон Кіхот багато часу проводив зі своїми друзями. Також він підмовляв дурнуватого сусіда стати своїм зброєносцем. Санчо Панса погодився, бо Дон Кіхот пообіцяв призначити його губернатором острова, який завоює.

Потім рицар накопичував гроші, поміняв щит, полагодив шолом. Нарешті він призначив зброєносцеві час, коли вони вирушать у дорогу. Той сказав, що візьме з собою віслюка.

Одного вечора, ні з ким не попрощавшись, мандрівники покинули дім. Вони повернули на вже знайомий шлях. Санчо Панса постійно нагадував про обіцяний острів. Дон Кіхот наобіцяв йому ще більше, наприклад, зробити його королем. Але зброєносець сказав, що його дружина не варта бути королевою.

Розділ VII про великий успіх, що мав Дон Кіхот під час жахливої, ніколи не чуваної пригоди з вітряками і про інші, гідні спомину пригоди

Раптом подорожуючі побачили в полі вітряки. Дон Кіхотіві вони здалися ворожими велетнями. Санчо Панса не зміг переконати його у протилежному.

Рицар кинувся на вітряки зі списом. Крило одного з них збило його з коня. На допомогу Дон Кіхотіві прийшов Санчо Панса. Потім вони продовжили їхати.

Дон Кіхот згадав про рицаря, який вчинив безліч подвигів, маючи при собі дубову гілляку. Він теж вирішив знайти собі таку. Також рицар сказав, що ніколи не буде скаржитися на біль.

Вночі Дон Кіхот зробив собі нового списа з дерева. Він думав про свою Дульсінею і

не міг заснути. Санчо Панса, навпаки, спав дуже міцно. Рицар не думав снідати, задовольняючи себе мріями про даму серця.

Рицар зі своїм зброєносцем дістався Пуерта Лапіса. Дон Кіхот передчував пригоди та давав настанови своєму приятелеві. Він не мав права допомагати йому в поєдинку з іншим рицарем.

Раптом перед приятелями з'явилися два монахи на мулах, позаду них була карета з жінкою, що їхала до свого чоловіка, і погоничі. Монахи і жінка зустрілися випадково.

Дон Кіхот вирішив, що монахи вкрали якусь принцесу і захотів її врятувати. Він перегородив їм шлях і наказав відпустити дівчину. Бенедиктинці чемно йому відповіли, що не мають полонених. Тоді Дон Кіхот ледве не вбив своїм списом одного монаха, а інший швидко втік.

Санчо Панса знімав одяг з першого монаха як бойовий трофей, але його побили погоничі. Дон Кіхот розмовляв з жінкою, що була в кареті. Але поруч був ще біскаєць, який погрожував убити Дон Кіхота, якщо той не залишить їх у спокої. Тоді він викликав його на поєдинок. Біскаєць поранив мандрівного рицаря, а той почав наступ. Але знову отримав удар мечем. Потім Дон Кіхот сильно поранив біскайця, але на прохання дам не вбив його.

Розділ VIII про цікаві розмови між Дон Кіхотом і його зброєносцем Санчо Пансою

Після поєдинку Санчо Панса зажадав острів, виграний у ньому. Дон Кіхот йому пояснив, що бувають битви, які закінчуються лише пораненнями. Але також продовжив обіцяти різні речі, що зробило щасливим Пансу.

Росінант віз Дон Кіхота в ліс. Санчо Панса запропонував сховатися в церкві від Святого братства, якщо те надумає кинути їх до в'язниці. Але Дон Кіхот був упевнений, що мандрівних рицарів не судять. У нього з вуха текла кров, зброєносець вирішив допомогти йому маззю. Р же почав розповідати казки про цілющий ф'єрабраський бальзам, що зданий відрубану голову знову приставити до тіла. Санчо Панса навіть був готовий відмовитися від острову в обмін на рецепт бальзаму. Дон Кіхот сказав, що треба почекати, і попросив його розпочати лікувати його поранене вухо.

Дон Кіхот лише тепер помітив, яких збитків йому завдали. Він пообіцяв помститися, але потім передумав. Рицар просто вирішив, що свій новий шолом він забере в іншого рицаря. Санчо Панса просив свого пана бути обачнішим, адже вони ще довго можуть не зустріти людей у шоломах. Але рицар був несхитним.

Зброєносець запропонував поїсти, але нічого значного з собою не мав. Тоді Дон Кіхот йому розповів, що рицарі їдять або плоди дерев, або дуже прості селянські страви. Заночували вони в халупі козопасів.

Розділ IX, де оповідається про нещасливу пригоду, яка спіткала Дон Кіхота, коли він зустрівся з немилосердними янгуесцями

Прокинувшись, мандрівники пішли лісом і вийшли на луг, де сіли снідати. У долині тим часом паслися коні янгуеських погоничів. Росінант побіг до них, але отримав і від коней, і від погоничів. Дон Кіхот вирішив помститися за свого коня, незважаючи навіть на кількість янгуесців. Санчо Панса міг йому допомагати.

Дон Кіхот вдарив мечем одного з янгуесців, а потім ті їх оточили і почали бити. Потім погоничі залишили мандрівників лежати на землі і втекли.

Санчо попросив у свого господаря трохи живильного бальзаму, але його в Дон Кіхота не виявилось. Мандрівний рицар вважав, що його покарали боги війни за битву зі звичайними людьми. Він пообіцяв надалі виймати меч лише проти рицарів.

Потім приятелі виїхали до корчми, замість якої Дон Кіхот бачив прекрасний замок.

Розділ X про те, що трапилося з вигадливим ідальго у корчмі, яку він прийняв за замок

Корчмариха наказала своїй доньці лікувати постраждалого рицаря. Вона разом ще з однією дівчиною постелила йому на горіщі.

Санчо Панса запевняв, що синці на тілі Дон Кіхота це наслідок падіння зі скелі. Він також сказав, що йому самому теж потрібно лікуватися. Потім зброєносець почав розповідати про те, чим займається його пан.

Хазяйка корчми зі своєю донькою також зачаровано слухали дивну мову самого Дон Кіхота.

Вночі мандрівний рицар вирішив приготувати бальзам і наказав Санчо принести йому всі інгредієнти. Коли бальзам був готовий, Дон Кіхот його випив, почав блювати, а потім спітнілий заснув. Прокинувся він бадьорим і був дуже вдячний таким гарним лікам.

Рештки бальзаму випив Санчо Панса. Йому стало дуже погано. Дон Кіхот подумав, що цю настоянку не можна пити простим людям. Зброєносець ледве не помер, а от його хазяїн почував себе дуже добре і був готовий рушати далі.

Дон Кіхот почав прощатися з корчмарем, а той зажадав від нього плати за ночівлю. Рицар відмовився платити і поїхав звідти. Тоді гроші вимагали із Санчо Панси, який теж їх не віддав. Тоді одні з постояльців поклали Санчо на ковдру і почали підкидувати. Його крики почув Дон Кіхот і повернувся назад, але нічого зробити не міг.

Потім Санчо відпустили, але в корчмаря залишилися його торбинки. Їхнє зникнення зброєносець не помітив.

Розділ XI, де оповідається про розмову Санчо Панси з Дон Кіхотом та про інші, варті уваги, пригоди

Дон Кіхот визнав, що то була корчма, а не замок. Він думав, що люди, які підкидали Санчо, були привидами, тому він не міг їм помститися. Зброєносець хотів повернутися додому, але Дон Кіхот не залишив своїх мрій. Він забажав дістати гарний меч, але зброєносець не був у захваті від цього.

Раптом мандрівники побачили куряву, що здіймалась на дорозі. З іншого боку була така сама. Їх зняли отари овець та баранів, але Дон Кіхот вважав, що то два ворогуючі війська з його книжок. Він навіть впізнав деяких рицарів. Дон Кіхот довго описував склад обох армій. Але Санчо Панса не міг побачити жодну з названих осіб. Він чув лише бекання овець. Дон Кіхот виїхав на дорогу, а Санчо намагався його зупинити, щоб той не бився проти отари.

Дон Кіхот кинувся зі списом на овець, а в нього жбурляли каміння їхні господарі.

Санчо стояв на пагорбі і проклинав долю, а потім пішов допомагати побитому панові. Він хотів полікувати його, але торбинок не було. У подорожуючих не залишилося навіть їжі, а їсти трави вони не хотіли.

Дон Кіхот доручив Санчо знайти нічліг. Тим часом рицар сумував, що втратив багато зубів цього разу.

Розділ XII, де оповідається про славу пригоду та здобуття шолома Мамбріна й про інші речі, що трапилися з нашим непереможним рицарем

Дон Кіхот заночував у корчмі, а наступного дня побачив на дорозі чоловіка з чимось блискучим на голові. Він подумав, що то шолом Мамбріна і вирішив його відібрати. Цього разу Санчо вирішив триматися осторонь.

Насправді той чоловік на ослі був цирульником, що віз на голові мідний таз для гоління, щоб сховатися від дощу. На нього кинувся Дон Кіхот зі списом, той скотився з віслюка і побіг у долину, залишивши таз на землі. Дон Кіхот його надягнув як шолом. Санчо це розсмішило, адже він розумів, що то таз для гоління. Але рицар вирішив, що це краще, ніж нічого.

Віслюка Дон Кіхот вирішив не чіпати, але Санчо хотів забрати його собі, але за рицарськими законами забрав лише зброю.

Розділ XIII, де оповідається про те, як Дон Кіхот визволив багатьох нещасних, яких вели туди, куди вони не хотіли йти

Дорогою, якою прямували Дон Кіхот і Санчо Панса, озброєні люди вели чоловік дванадцять у кайданах. Рицар прийняв їх за рабів, але Санчо зрозумів, що то злочинці.

Дон Кіхот звернувся до конвойного, який пояснив, що ті люди йдуть на галери. Рицар зажадав дізнатися причину ув'язнення кожного з них. Перший з них опинився тут за кохання до кошика з білизною, інший — через зізнання у крадіжці худоби. Позаду всіх ішов чоловік, закований у кайдани більше інших. Хінес де Пасамонте був найтяжчим злочинцем. У в'язниці чоловік написав власний життєпис.

Дон Кіхот співчував поневоленним, він попросив комісарів відпустити їх. Коли йому відмовили, він кинувся на комісара з мечем і поранив його. Вершники почали його захищати, а полонені рвати ланцюг. Останньому злодію допоміг Санчо.

Мандрівний рицар назвав себе Рицарем Сумного Образу і просив звільнених людей піти до його дами серця в Тобос, але ті відмовилися і закидали Дон Кіхота камінням. Також вони забрали в мандрівників дещо з одягу. Рицаря розізлила така невдячність.

Розділ XIV про те, що трапилось зі славетним Дон Кіхотом у Сьєрра-Морені і що становить одну з найдивніших пригод у цій правдивій історії

Дон Кіхот визнав, що треба було послухатися Санчо. Вони разом поїхали до гір, а зброєносець запропонував перечекати у Сьєрра-Морені. Він боявся, що на них полює Святе братство.

Там же переховувався звільнений злочинець на ім'я Хінес де Пасамонте. Він вирішив викрасти віслюка, що належав Санчо. Уранці той помітив, що його тварини немає, і заплакав. Дон Кіхот його заспокоював.

Рицар перебував в очікуванні пригод, а Санчо Панса дбав лише про свій шлунок.

По дорозі Дон Кіхот натрапив на сидельну подушку і чемодан, який не міг підняти. У ньому була білизна, гроші та записник. Рицар подумав, що на людину, яка загубила валізу, мабуть, напали розбійники. Йому було цікаво дізнатися про цього чоловіка.

Раптом Дон Кіхот когось побачив, але не зміг наздогнати. Він запропонував Санчо разом його знайти. Але той не погодився. Горбок вони вирішили об'їхати разом. Хоча Санчо не хотів нікого шукати, а гроші прагнув залишити собі.

Об'їхавши пагорб, мандрівники знайшли лише дохлого мула, а потім побачили череду кіз і старого козопаса. Старий сказав, що теж бачив сідло і чемодан, але підбирати не став. Він розповів, що півроку назад до них навідався гарний юнак, який шукав найвідлюдніше місце. Наступного разу він напав на пастуха та вкрав молоко і сир. Він виявився божевільним, який ставав дуже лютим під час припадків.

Нарешті юнак сам вийшов до Дон Кіхота.

Розділ XV, де міститься дальша частина пригоди в Сьєрра-Морені

Чоловік подякував рицареві за добрі наміри. Дон Кіхот запитав, чи є якісь ліки проти божевілля. Обшарпанець попросив їжі. Його пригостив Санчо Панса. Потім юнак повів чоловіків на пасовище і почав розповідати свою сумну історію.

Його звали Карденіо. Він був заможного походження. Юнак закохався в дівчину Люсінду, вони прагнули побратися. Потім батько Карденіо отримав листа, у якому багатий герцог Рікардо просив відправити хлопця до нього. Карденіо мав їхати. Він попросив Люсінду зачекати.

Обом синам герцога юнак дуже сподобався. Один з них, Фернандо, запропонував поїхати до його батька. Карденіо побачив у цьому шанс зустрітися з Люсіндою. Фернандо теж її побачив і закохався. Одного разу Люсінда попрохала привезти їй один рицарський роман. Тут Дон Кіхот зразу повірив у гострий розум дівчини. Він почав обговорювати з Карденіо один рицарський сюжет. Напад божевілля був уже близько.

Раптом Карденіо вдарив Дон Кіхота і Санчо Пансу та втік у гори.

Розділ XVI, де оповідається про інші незвичайні речі, що трапилися в Сьєрра-Морені зі славним рицарем Ламанчським, і про покуту, яку він наклав на себе, наслідуючи Бельтенеброса

Дон Кіхот зі своїм зброєносцем попрямував у хащі в пошуках божевільного та з наміром здійснити подвиг. Рицар розповів Санчо про Бельтенеброса, який добровільно став відлюдником. Потім Дон Кіхот сказав, що хоче наслідувати Амадіса і прикинутися безумним. А Санчо він вирішив послати з листом до своєї Дульсінеї. Той ще раз переконався, що його хазяїн збожеволів.

Мандрівники підійшли до високої гори, під нею біг струмок. Рицар Сумного Образу обрав це місце для своєї спокути і відпустив Росінанта. Дон Кіхот хотів, щоб Санчо розповів Дульсінеї про його вчинки.

Санчо Панса радив Дон Кіхотові спокутуватися обережно, а не битися головою об скелі. Але той хотів, щоб усе було по-справжньому.

Рицар хотів написати листа дамі серця, але в нього не було паперу. Тоді він вирішив скористатися записником Карденіо. Раптом виявилося, що Санчо добре знає

Дульсінею, тобто Альдонсу Лоренсо. Це була дужа і сильна дівчина. Зброєносець не розумів, навіщо їй подарунки Дон Кіхота. Потім рицар зачитав Санчо свого листа, у якому звернувся до своєї коханої. Також він написав наказ своїй небозі віддати зброєносецьві ослят.

Санчо осідлав Росінанта і вирушив у дорогу, але відразу повернувся подивитися ще на одне безумство Дон Кіхота, щоб упевнитися в його божевільлі.

Розділ XVII, де оповідається про зустріч Санчо в корчмі зі священником та цирульником

Санчо шукав шлях до Тобоса, потім доїхав до вже знайомої корчми. Він не хотів там зупинятися, але вирішив усе-таки пообідати. На подвір'ї зброєносця впізнали цирульник і священник, приятелі Дон Кіхота. Вони почали запитувати про рицаря, але Санчо тримав місце знаходження свого пана в таємниці. Ті почали погрожувати і Санчо здався. Він хотів показав їм листа, адресованого Дульсінеї, але забув його взяти. Санчо подумав, що загубив записник, де воно було. Але він пам'ятав зміст листа, це його заспокоювало. Цирульник захотів його записати, але пам'ять підвела Санчо і переказ листа виявився дуже смішним.

Далі Санчо розповів про всі пригоди свого пана. Він також згадав і про свій острів. А чоловіки дивувалися, як могло божевільля Дон Кіхота вразити і Санчо Панса. Вони не стали йому заперечувати, бо його розмови було весело слухати.

Потім Санчо залишився чекати, поки йому винесуть поїсти, бо зайти до корчми не наважився. Тим часом приятелі Дон Кіхота придумали план його порятунку. Було вирішено переодягнутися у пригноблену дівчину і зброєносця, а потім обманом привезти його додому і там лікувати.

Розділ XVIII про те, як священник та цирульник здійснили свій намір і про інші речі, гідні того, щоб розповісти про них у цій великій історії

Священник взяв спідницю та хустку в хазяйки корчми, а цирульник приліпив собі бороду з бичачого хвоста. Вони коротко розказали свою історію. Корчмариха зрозуміла, про кого йде мова і виклала подробиці, про які не згадав Санчо.

По дорозі священник вирішив помінятися ролями, бо не личить йому вдавати з себе дівчину. Цирульник погодився. Побачивши чоловіків, Санчо не міг не сміятися. Вони наказали йому сказати Дон Кіхотові, що Дульсінея отримала листа і кличе його додому. Санчо вирішив спочатку зробити це, а потім уже вдаватися до плану з переодяганням.

Священник і цирульник залишилися чекати Санчо. Вони раптом почули чийсь сумний спів і побачили чоловіка, схожого на Карденію, про якого їм розповідав зброєносець. Священник заговорив до нього і намагався допомогти йому. Карденію попросив подорожніх вислухати його історію, яку вже знає Дон Кіхот та інші. Але цього разу він її закінчив. Отже, він тоді запропонував Люсінді одружитися. Фернандо пообіцяв його знищити. Він вислав Карденію з міста на деякий час. Там він отримав листа від Люсінди. Там розповідалося про те, що Фернандо має стати її чоловіком проти волі дівчини. Карденію відразу рушив додому. Там уже мало статися вінчання Люсінди. Вона розповіла юнакові про кинджал, який здатний припинити її страждання. Потім

він сховався у її будинку. Він спостерігав за вінчанням коханої. Хлопець сподівався, що Люсінда дістане кинджал, але вона згодилася бути дружиною Фернандо. Потім дівчина знепритомніла. Під сукнею вона мала якийсь папірець, який попав читати Фернандо. А Карденіо помчав у гори.

Коли розповідь закінчилася, чоловіки почули якийсь жалібний голос.

Розділ XIX, де говориться про нову і приємну пригоду, що трапилася зі священиком і цирульником у тих самих горах

Цей голос належав хлопцю незвичайної вроди, що мив ноги у струмку. Він не помітив, як до нього підійшли. Потім виявилося, що насправді це дівчина. Коли вона помітила спостерігачі, то кинулася тікати, але босоніж далеко побігти не змогла.

Священик заговорив до красуні і намагався заспокоїти її. Вона його мовчки слухала, а потім розповіла про своє життя.

Доротея красномовно говорила про своє кохання до Фернандо, який взяв за дружину Люсінду. Карденіо заплакав, коли почув ім'я коханої. Доротея розлютилася, коли дізналася про одруження Фернандо. Вона вирішила зустрітися з ним. Дівчина дізналася про зміст записки, яку знайшли в Люсінди. Там йшлося про її заручини з Карденіо і майбутнє самогубство. Тоді Фернандо сам вирішив її убити, але йому завадили. Потім Люсінда отримала листа з доріканнями Карденіо і кудись зникла. Також Доротея побачила оголошення про власне зникнення і вирішила переховуватися в горах.

Розділ XX, де оповідається про цікавий і дотепно вжитий спосіб звільнити нашого закоханого рицаря від тяжкої спокути, яку він сам на себе поклав

Раптом усі почули крик Санчо. Він розповів їм, що бачив схудлого і змученого Дон Кіхота, який відмовився повертатися додому. Священик сказав, що все одно вони не покинуть рицаря. Доротея запропонувала вдати ображену дівчину. Вона дуже сподобалася Санчо Пансі. Священик сказав, що її звати принцеса Мікомікон.

Цирульник, Санчо та Доротея вирушила до Дон Кіхота. Доротея впала перед ним на коліна та почала благати виконати її прохання про помсту. Вона хотіла, щоб він поїхав з нею і помстився її кривднику. Дон Кіхот погодився і наказав сідлати Росінанта.

Санчо був упевнений у майбутньому весіллі Дон Кіхота і цієї принцеси. Карденіо зі священиком також переодяглися і приєдналися до мандрівників. Дон Кіхот упізнав священика.

Раптом борода цирульника впала, але священик швидко все полагодив.

Потім виявилося, що шлях до королівства Мікомікону пролягає через село Дон Кіхота.

Рицар поцікавився, що робив у горах священик майже без багажу. Той йому розповів про напад розбійників, яких звільнив якийсь негідник. Священик почав описувати цього поганого чоловіка, а в Дон Кіхота відразу падав настрій від його слів.

Розділ XXI, що оповідає про кмітливість вродливої Доротеї і про інші дуже приємні та втішні речі

Санчо зауважив, що саме Дон Кіхот звільнив тих злочинців. На це рицар відповів,

що не розкаюється у скоєному. Він попросив принцесу розповісти про причину її смутку.

Доротея почала розповідати, але забула вигадане ім'я, яке їй доречно підказав священик. Отже, її батько був королем, який дізнався, що його донька приречена скоро залишитися сиротою. Але більше його турбував велетень, що жив на сусідньому острові і мав захопити королівство після смерті короля і королеви. Запобігти цьому можна лише одруженням з принцесою, на яке вона ніколи не погодиться. Саме тому їй потрібна допомога Дон Кіхота, щоб перемогти велетня. Його прикметою була родинка. Також дівчина обіцяла вийти заміж за Дон Кіхота.

Раптом подорожнім зустрівся Хінес де Пасамонте з віслюком Санчо. Він прикинувся циганом і хотів продати тварину. Санчо почав кричати на нього, а злочинець втік, залишився віслюк.

Потім Дон Кіхот запитав про листа до Дульсінеї. Санчо все йому розповів.

Розділ XXII про втішні розмови Дон Кіхота з Санчо Пансою, його зброєносцем, та про інші пригоди

Дон Кіхот хотів знати, чим займалася його дама серця. Виявилося, що вона пересівала пшеницю, а пахло від неї потом. Рицар не міг у це повірити. Також Дульсінея порвала листа і захотіла, щоб Дон Кіхот повернувся до неї. На прощання вона дала зброєносцеві бринзу.

Потім мандрівники перепочили біля струмка. До них прийшов хлопець, якого Дон Кіхот колись відв'язав від дерева. Він розповів йому про сумний кінець тієї історії. Андрес сказав, що рицареві не потрібно втручатися в чужі справи. Дон Кіхот хотів знайти і покарати хазяїна хлопця, але це суперечило його обіцянці принцесі. Андрес попросив їжі та грошей, а потім прокляв усіх мандрівних рицарів і втік.

Розділ XXIII, де оповідається про те, що трапилося в корчмі з усією компанією Дон Кіхота

Мандрівники знову прибули до вже знайомої корчми, де Дон Кіхот знову спав на горищі. Цього разу їх обслуговували краще, бо сподівалися на більшу платню.

Корчмар повідомив про компанію людей у масках, що наближалися до корчми. То були чотири вершники, одна пані та хлопці, що йшли пішки. Пані плакала, Доротея намагалася дізнатися, що з нею трапилось. Здавалося, що її везуть у монастир проти її волі.

Раптом Карденіо почув голос жінки і впізнав його. Її фата впала і відкрила прекрасне обличчя. Раптом один із чоловіків також втратив маску. Доротея впізнала Фернандо. Він тримав на руках Люсінду.

Потім вийшов Карденіо і побачив своїх знайомих. Люсінда просила Фернандо вбити її, щоб довести вірність Карденіо. Доротея звернулася до Фернандо і нагадала, що вона його дружина. Той погодився бути з нею. Карденіо кинувся до Люсінди. Фернандо був ладний йому завадити, але Доротея не дала йому це зробити.

Розділ XXIV, де оповідається про те, що трапилося в корчмі і про багато іншого, вартого уваги

Потім Дон Кіхот прокинувся і всі сіли вечеряти. Він також запропонував нести варту на подвір'ї, а Санчо примостився на збруї свого осла. Не пішли спати лише корчмарівна та служниця. Вони спостерігали за рицарем. Він же у своїх речах звертався до дами серця. Корчмарівна погукала його. Дон Кіхот вирішив, що донька корчмаря закохалася в нього. Служниця Маріторнес попросила Дон Кіхота подати їй руку. Дівчина прив'язала його обротом і залишила стояти на коні, просунувши руку у віконце.

Рицар засмутився, що його знову тут ображають. Також він боявся, що Росінант зрушить із місця, тому руку намагався визволити дуже обережно. Дон Кіхот почав кликати на допомогу, але до нього ніхто не підійшов, окрім чотирьох вершників на світанку.

Подорожні хотіли ненадовго зупинитися в корчмі і просили Дон Кіхота відчинити їм. Але він запевняв, що це замок, а не корчма. Тоді вершники почали стукати у ворота, що всіх розбудило.

Один із коней підійшов до Росінанта, той поворухнувся. Дон Кіхот повис на оброті, страждаючи від нестерпного болю.

Розділ XXV, де нечувані пригоди в корчмі тривають далі

Всі збіглися на крик Дон Кіхота. Служниця непомітно визволила рицаря, той упав. Корчмар розповів подорожнім про безумство рицаря, щоб ті не дивувалися. Вони ігнорували будь-які слова Дон Кіхота.

На подвір'ї корчми з'явився цирульник, якому належав шолом Мамбріна. Він упізнав свою зброю на ослі Санчо. Чоловік прагнув повернути свої речі. Санчо його вдарив, але той не поступався. Потім втрутився Дон Кіхот. Він наказав принести шолом, який цирульник називає тазом. Санчо приніс цю річ.

Розділ XXVI, де остаточно розвіюється сумнів щодо шолома Мамбріна та в'ючного сидла і оповідається про інші правдиві історії

Цирульник і Дон Кіхот сперечалися про таз. Цирульник Ніколас, приятель рицаря, звернувся до свого колеги. Від прагнув продовжити жарти і сказав, що це насправді шолом, але пошкоджений. Священик і решта це підтвердили.

Тоді цирульник спитав про сидло і зброю, але Дон Кіхот не дав однозначної відповіді. Люди, що не знали витівок рицаря, були вражені. Серед цих людей було і троє квалдрієрів (поліцейських). Врешті-решт, вирішили проголосувати. Виявилося, що то зброя. Поліцейський заперечив, Дон Кіхот замахнувся на нього списом. Решта квалдрієрів почали кликати Святе братство. Дон Кіхот кинувся до бою. Почалася бійка.

Раптом Дон Кіхот зрозумів, що це все дурниці і треба припинити колотнечу. Він закликав усіх до примирення. Лише корчмар хотів продовжити битву.

Тут один із поліцейських згадав, що має наказ заарештувати Дон Кіхота за звільнення злочинців. Рицаря це розізлило, він хотів побити чоловіка. Але йому завадили. Поліцейський просив допомоги в арешті цього розбійника. Раптом Дон Кіхот почав промову про честь мандрівного рицарства.

Розділ XXVII про славетну пригоду з квалдрієрами і про велику лютя нашого доброго

рицаря Дон Кіхота

Священик намагався пояснити квадріерам, що Дон Кіхот божевільний, тому немає сенсу його заарештовувати. Але поліцейський сказав, що він має наказ, та все-таки залишив рицаря у спокої. У корчмі стало тихо та спокійно.

Коли настав час їхати, всі почали міркувати над тим, як Доротеї і Фернандо позбутися Дон Кіхота. Священик і цирульник вирішили посадити його у клітку і так повезти додому на волах, яких вони взяли в якогось селянина. Потім чоловіки викрали сплячого рицаря. Той не чинив опору, бо думав, що то якесь марення.

Цирульник зміненним голосом проголосив пророцтво. Згідно з ним, Дон Кіхот не має зараз пручатися, бо його чекає належна винагорода. Рицаря це переконало. Він сказав, що у своєму заповіті залишив щось значне для Санчо.

Розділ XXVIII, де оповідається про незвичайний спосіб, яким зачаровано Дон Кіхота Ламанчського, та про інші цікаві події

Дон Кіхот здивувався, що його несуть так повільно, адже у книжках рицарів переправляли повітрям чи на якомусь дивному звірі. Він поцікавився думкою Санчо, але той нічого не відповів.

Потім настав час покидати корчму. Хазяйка з дочкою робили вигляд, ніби плачуть за Дон Кіхотом, а він їх заспокоював.

Скоро громада вже дісталася села Дон Кіхота. Ключниця зустрічала рицаря разом із його небогою. Вони мали його вилікувати, але ті розуміли, що скоро він знову їх покине. Жінки мали рацію.

Частина друга

Розділ I про те, що священик і цирульник говорили з Дон Кіхотом з приводу його хвороби

Священик і цирульник не бачили Дон Кіхота близько місяця, але постійно спілкувалися з його небогою та ключницею. Ті казали, що Дон Кіхотові вже краще.

Потім чоловіки все ж наважилися побачити самого рицаря, але не говорити з ним про минулі пригоди. Вони обговорювали політику, Дон Кіхот міркував дуже мудро і розсудливо. Здавалося, що від його безумств не лишилось і сліду.

Все ж таки священик заговорив про королівські справи, щоб переконатися у здоровому глузді свого друга. Він сказав, що на них насуваються турки. Дон Кіхот мав пораду для короля. Приятелі хотіли її почути, але рицар зволікав, бо боявся, що хтось інший привласнить його пораду. Але потім він розповів, що королю необхідно скликати всіх мандрівних рицарів, а він буде одним із них.

Цирульник розповів одну історію, яка відбулася в Севільї. У ній йшлося про божевільного богослова, якого родичі запроторили до лікарні. Потім він запевняв усіх у своєму одужанні і просив відпустити його. Архієпископ наказав перевірити стан здоров'я богослова. Виявилось, що той і досі божевільний, але говорить розумні речі. До нього прислали капелана, якому хворий скаржився на директора лікарні та своїх родичів. Капелан вирішив показати богослова архієпископу. Отримавши свій одяг, хворий захотів попрощатися з рештою божевільних. Він звернувся до одного хворого з питанням, що

йому передати з волі. Але його слова почув інший і сказав, що то все обман і що невдовзі богослов повернеться. Він обіцяв накликати на місто засуху, якщо той піде, а він залишиться. Божевільний нарік себе Юпітером. Тоді богослов сказав, що він Нептун, тобто володар вод, а значить засухи не буде. Через це чоловіка відвели назад у палату.

Дон Кіхот вислухав і сказав, що мріє про повернення мандрівного рицарство, але додав, що нинішня епоха не заслуговує такого скарбу. Адже всі рицарі зараз живуть у замках, а не в чистім полі. Перевелися хоробрі чоловіки, їх замінили ліниві нероби. Дон Кіхот згадував минулі часи та їх героїв. Потім він сказав, що все одно залишиться вдома, якщо його вважають божевільним.

Священик запитав, чи існувало колись мандрівне рицарство насправді. Йому це все здавалося вигадками. Дон Кіхот запевнив, що всі історії про рицарів є правдою, а щодо існування велетнів він не має чіткої відповіді.

Тим часом ключниця і небога сперечалися з кимось на подвір'ї.

Розділ II що оповідає про гідну уваги суперечку, яку Санчо мав з небогою та ключницею Дон Кіхота, і про інші втішні пригоди

Жінки намагалися прогнати Санчо Пансу, який хотів побачити Дон Кіхота. Вони були впевнені, що це він винен у божевіллі їхнього пана. А його все ще не покидали мрії про власний острів. Дон Кіхот почув цю розмову і наказав впустити зброєносця. Священик і цирульник вийшли з кімнати, вони були певні, що ключниця перекаже їм зміст розмови.

Дон Кіхот став дорікати Санчо, що той говорить, ніби рицар змусив його подорожувати разом. Той же знову пригадав про килим і корчму. Дон Кіхот запитав у зброєносця, що говорять про його подвиги. Санчо чесно відповів, що Дон Кіхота вважають божевільним, а справжні рицарі не хочуть мати праву з ідальго. Рицаря не засмутили такі новини, адже він був готовий до всіляких наклепів. Потім Санчо сказав, що вийшла книжка Сіда Ахмета Беренхена під назвою "Вигадливий ідальго Дон Кіхот Ламанчський", де описано їхні пригоди. Дон Кіхот просив привести Самсона Карраско, бакалавра, який розповів зброєносцю про книжку.

Розділ III про смішну розмову Дон Кіхота з Санчо Пансою та бакалавром Самсоном Карраско

Дон Кіхота дуже зацікавила та книжка. Він бажав дізнатися її зміст, але не міг збагнути, хто є її автором. Рицар вважав, що це магічна робота якогось друга чи ворога. Хтось хоче чи прославити, чи принизити його. Його засмучувало те, що автор, скоріш за все, є мавром. А маврів Дон Кіхот не любив. Також він хотів, щоб письменник шанобливо описував його даму серця.

До Дон Кіхота прийшов бакалавр. Він був схожий на веселого і жартівливого чоловіка. Самсон відразу почав кепкувати з Дон Кіхота, називаючи його найславетнішим рицарем. Він сказав, що книжку перекладуть багатьма мовами світу. Там описано всі дрібниці пригод Дон Кіхота і його кохання до Дульсінеї. Згадано навіть невдачі Санчо Панси. Дон Кіхот не дуже зрадів, що автор описав навіть не зовсім вдалі

моменти його історії. Він просив розповісти, що ще містить ця книга.

Раптом почулося іржання Росінанта. Дон Кіхот прийняв це за знак і вирішив, що знову вирушить мандрувати цими днями. Він запитав у бакалавра, куди було б найкраще поїхати. Той порадив йому відвідати змагання в місті Сарагосі, що в Арагонському королівстві. Там можна було б перемогти інших рицарів. Але перш за все треба поїхати до Дульсінеї.

Дон Кіхот подякував, вирішив вирушати через тиждень і попросив нічого не говорити своїм приятелям та ключниці з небогою. Самсон же хотів, щоб рицар йому першому повідомляв про свої нові звершення.

Насправді дії Карраско були скеровані священиком і цирульником.

Розділ IV, де оповідається про те, що трапилося з Дон Кіхотом, коли він їхав побачитися зі своєю сеньйорою Дульсінеєю Тобоською

Коли Дон Кіхот і Санчо залишилися одні. їхні тварини почали голосно ревти. Віслюк Сірій був голоснішим, тому Санчо приготувався, що здобуде більше слави, ніж його пан.

Дон Кіхот зауважив, що вже стає темно, а йому необхідно побачити Дульсінею. Без її благословення рицар не може братися за нові діла. Санчо сказав, що Дульсінея не така витончена, як її описує Дон Кіхот, але той йому не повірив. Рицар вважав, що її, напевне, зачаклували.

Наступного вечора подорожні дісталися Тобоса. Вони обидва хвилювалися, бо ніколи не бачили прекрасну Дульсінею.

Розділ V, де оповідається про те, що можна буде побачити в ньому

Опівночі мандрівники в'їхали до Тобоса. Усі спали, тому було чути лише звуки тварин. Дон Кіхот просив Санчо провести його, до замку коханої, але той відповів, що мешкає вона в халупі. Рицар побачив якусь велику темну будівлю і вирішив, що то палац Дульсінеї. Санчо не міг повірити, що це правда. Вони обидва попрямували туди. Виявилося, що це церква.

Санчо сказав, що палац знаходить на завулку, а не в центрі. Він зізнався, що теж знає Дульсінею лише з чуток.

Повз чоловіків пройшов селянин. Дон Кіхот запитав у нього, де мешкає Дульсінея Тобоська. Він виявився не тутешнім та послав подорожніх до священика чи паламаря, бо ті знають усіх.

Починався ранок. Санчо запропонував Дон Кіхотові перечекати за містом, поки він дізнається точну адресу панянки. Дон Кіхот прислухався до нього та пішов шукати місце, де можна сховатися. Санчо зрадив цьому, бо злякався, що рицар довідається про його обман щодо відповіді на лист. А сам зброєносець тим часом пішов до міста, де його чекали нові пригоди.

Розділ VI, де оповідається про те, як майстерно зачарував Санчо сеньйор Дульсінею Тобоську, та про інші смішні, але правдиві пригоди

Залишивши Дон Кіхота, Санчо сів під дерево та почав розмову з самим собою. Він розмірковував про пошуки Дульсінеї, про божевілля рицаря. Зброєносець розумів, що й

сам втрачає розум. Раптом він вирішив, що якщо Дон Кіхот так радо приймає вітряки за велетнів, то й першу-ліпшу селянку можна буде видати за чарівну Дульсінею. Санчо радів, що якщо рицар побачить, що він недбало ставиться до доручень, то перестане йому їх давати.

Увесь Санчо просто сидів під деревом, а ввечері побачив трьох селянок на ослах. Потім він рушив до Дон Кіхота з гарними новинами. Зброєносець сказав їхати йому в чисте поле, де на нього чекає Дульсінея зі своїми служницями. Санчо майстерно описав красу панянок. Дон Кіхот обіцяв подарувати йому лошат.

Коли Дон Кіхот побачив селянок на ослах, він здивувався, куди ж поділися прекрасні пані. Але Санчо запевняв, що то не осли, а породисті коні. Він впав на коліна перед однією не дуже гарною селянкою, Дон Кіхот зробив так само. Дівчина попросила дати їй дорогу. Дон Кіхот вирішив, що її зачаровано. Селянка, яка мала бути Дульсінеєю, помчала на своєму ослі вперед, але він скинув її додолу.

Дон Кіхот кинувся на допомогу дівчині, але та сама вправно скочила на сідло і рушила вперед зі своїми подругами.

Дон Кіхот почав скаржитися на злих чарівників. Санчо його підтримав.

Зброєносець радів, що все так вийшло. Потім мандрівники рушили до Сарагосу.

Розділ VII про незвичайну пригоду хороброго Дон Кіхота з відважним рицарем Лісу

Повечерявши, Дон Кіхот і Санчо вирішили поспати. Рицаря розбудив сторонній шум. Його джерелом було двоє вершників. Один з них брязкотів зброєю, тому Дон Кіхот вирішив, що це теж мандрівний рицар. Він кинувся будити Санчо.

Незнайомий рицар почав співати. Він звертався до гарної, але невдячної Кальсїдеї Вандалійської, вроду якої визнали всі мандрівні рицарі. Ці слова обурили Дон Кіхота.

Рицар Лісу, почувши чужі голоси, перестав співати. Він запросив незнайомців до себе. Дон Кіхот розмовляв з ним про кохання та сум. До їхньої розмови приєднався Санчо, але рицар Лісу сказав, що зброєносці мають мовчати. Тоді зброєносець невідомого рицаря покликав Санчо на прогулянку, залишивши рицарів поговорити про своїх коханих. Між зброєносцями також сталася цікава розмова.

Розділ VIII, де продовжується пригода з рицарем Лісу й подається розумна, нова та мила розмова, що відбулася між двома зброєносцями

Зброєносці обговорювали свою тяжку долю. Потім перейшли до винагород за гарну службу. Рицар Лісу обіцяв своєму зброєносцю посаду каноніка, соборного священика. Власне губернаторство того не приваблювало, бо з ним дуже багато клопоту. Потім незнайомий зброєносець сказав, що хоче повернутися до своєї родини. Санчо теж пригадав своїх дітей. Він розказав новому знайомому про свою гарну доньку, яку той назвав шельмою, мовляв, що це комплімент. Санчо попросив говорити ввічливіше.

Потім зброєносці обговорювали божевілля своїх рицарів. Рицар Лісу шукав якогось іншого рицаря, що втратив розум. Санчо розповів, що Дон Кіхот не має жодних нечистих помислів, що він щира та чесна людина.

Потім зброєносець Рицаря Лісу почастував Санчо вином і пирогом. Той поскаржився, що він часто залишається голодним. Санчо Пансі дуже сподобалося

запропоноване вино. Зброєносець Рицаря Лісу ще раз закликав облишати рицарські справи та повернутися до дружини і дітей. Потім вони, випивши вино та добре поговоривши, обидва заснули.

Розділ IX, де далі оповідається про пригоду з рицарем Лісу

Рицарі вели не менш цікаву розмову. Рицар Лісу розповів про свою даму серця, про свої подвиги, які здійснив заради неї. Він боровся з велетнями, кидався у провалля для своєї незрівнянної Кальсїдеї. Рицар хвалився своєю перемогою над Дон Кіхотом Ламанчським, якого змусив визнати красу своєї пані. Він сказав, що слава Дон Кіхота тепер належить йому.

Рицар сумного Образу хотів сказати, що той бреше, але стримував себе. Потім він зауважив, що цей рицар не міг перемогти Дон Кіхота. Але Рицар Лісу запевнив, що ні з ким не сплутав би цього чоловіка. Дон Кіхот цього разу теж вирішив, що у всьому винні злі чарівники. Як доказ своїх слів, він запропонував влаштувати двобій. Рицар Лісу погодився, але попросив дочекатися світанку. Потім вони пішли до зброєносців.

Санчо злякала новина про майбутній бій, адже від хвилювався за Дон Кіхота. Потім зброєносець Рицаря Лісу сказав, що їм теж доведеться битися, адже в Андалузії існує такий звичай. Санчо відповів, що не має меча. Тоді інший зброєносець вирішив битися торбами. Санчо відмовився битися з людиною, що нічого поганого йому не зробила. Тоді зброєносець пообіцяв дати йому ляпаса, але й це не переконало Пансу.

Почало світати. Санчо раптом помітив великий ніс зброєносця Рицаря Лісу, це його дуже злякало. Дон Кіхот же не міг гарно роздивитися обличчя свого супротивника. Він рвався до бою. Рицар Лісу нагадав, що переможений повинен остаточно здатися. Дон Кіхот теж помітив страшний ніс другого зброєносця. Санчо попросив підсадити його на дерево, бо його лякав той ніс усе сильніше.

Дон Кіхот напав на іншого рицаря, якого трохи підвів власний кінь, а той перелетів через сідло і впав на землю. Санчо кинувся до свого пана, а Дон Кіхот вирішив допомогти постраждалому рицареві. На землі лежав бакалавр Самсон Карраско. Його зброєносець зняв свій ніс і виявився Томе Сесьяль, кумом і сусідом Санчо.

Тим часом Дон Кіхот тикнув мечем у Рицаря Лісу і вимагав визнати красу Дульсінеї. Той визнав це і обіцяв нанести їй візит. Також він визнав, що не міг перемогти Дон Кіхота.

Санчо теж повірив словам Дон Кіхота про злих чарівників. Вони обидва вирушили далі.

Розділ X, де оповідається і пояснюється, хто такі були Рицар Лісу та його зброєносець

Дон Кіхот радів своїй перемозі. Також він був задоволений, що дізнається, що трапилося з Дульсінеєю.

Бакалавр Самсон прикинувся рицарем, щоб повернути додому Дон Кіхота. Він мав перемогти і наказати Дон Кіхотові не виїздити із села два роки. Томе Сесьяль після невдачі вирішив повернутися додому, а бакалавр рушив шукати Дон Кіхота через бажання помститися.

Розділ XI про те, що трапилося між Дон Кіхотом і одним розумним ідальго з Ламанчі

Гарний настрій Дон Кіхота продовжувався. Рицар прямував далі і був повністю собою задоволений. Він не вірив Санчо, який казав, що рицарем був бакалавр, а зброєносцем — його кум.

Подорожніх наздогнав якийсь вершник, гарно одягнений і на чудовій кобилі. Його зупинив Дон Кіхот і запропонував подорожувати разом. Чоловік у зеленому плащі здивувався. Дон Кіхот відразу назвався незнайомцю. Той здивувався ще більше, бо думав, що мандрівні рицарі існують лише на сторінках книжок. Подорожній запідозрив Дон Кіхота в божевільлі.

Вершник розповів, що він ідальго на ім'я Дієго де Міранда. Він любить читати світські книжки про історію, рідше про релігію. Чоловік ніколи не читав рицарські романи. Він також любить давати обіди та допомагати стражденним.

Раптом на дорозі з'явився фургон з королівськими прапорами. Дон Кіхот побачив у цьому свою нову пригоду.

Розділ XII, де виявляється крайній і найвищий щабель, якого дійшла й могла дійти нечувана мужність Дон Кіхота і де оповідається про щасливо закінчену пригоду з левами

Санчо купував сир, коли Дон Кіхот попросив принести йому шолом. Тому він приніс його разом із сиром.

Дієго сказав, що у фургончику перевозять гроші з казни, але Дон Кіхот йому не вірив. Рицар не глянув на шолом, тому надягнув його разом із сиром, але не здогадався, що трапилось. Потім він помітив сир. Санчо сказав, що це не він поклав його туди.

Фургон наближався. Погонич розповів, що перевозить у ньому величезних голодних левів. Дон Кіхот наказав випустити тварин, що він міг з ними боротися. Санчо просив Дієго завадити своєму пану. Але Дон Кіхот нікого не слухав. Санчо безрезультатно благав рицаря зупинитися. Усі глядачі від'їхали якомога далі.

Дон Кіхот вирішив, що здолає левів пішки, тому що не був певен у Росінантові. Доглядач відчинив першу клітку. Лев ліниво глянув на пихатого рицаря і навіть не вийшов із клітки. Дон Кіхот хотів, щоб лева роздратували, але доглядач відмовився і визнав рицаря переможцем. Він погодився з цим і став гукати своїх товаришів. Доглядач розповів їм про нечувану мужність рицаря.

Потім Дон Кіхот, Санчо і Рицар Зеленого Плаща знову вирушили в дорогу. Вони погостювали в селі Дієго, а потім рушили далі.

Розділ XIII про славетну пригоду із зачарованим човном

Незабаром Дон Кіхот і Санчо Панса були вже біля річки Ебри. Рицар замислився, дивлячись на воду. Раптом чоловіки помітили невеликий човен, що був прив'язаний до дерева. Дон Кіхот вирішив, що повинен у нього сісти та вирушити на допомогу іншому рицареві, адже так пишуть у книжках.

Санчо намагався попередити рицаря, що, скоріш за все, цей човен належить

тутешнім рибалкам. Але Дон Кіхот уже стрибнув у нього. Санчо здався. Він почав боятися, коли вони від'їхали від берега. Прив'язані Росінант і Сірій голосно ревли. Санчо заплакав. Дон Кіхот же не розумів, чому той скаржиться. Він думав, що вони вже пропливли сотні миль і скоро перетнуть рівноденну лінію. Це можна перевірити. Адже воші дохнуть на кораблі, коли цю лінію перетинають. Але зброєносець був певен, що вони й сажня не пропливли, а потім піймав кілька бліх.

Побачивши млини, Дон Кіхот вирішив, що то ворожа фортеця. Човен почав плисти швидше, бо натрапив на течію. Мельники вийшли, щоб вберегти човен від колес млинів. Рицар вирішив, що то розбійники. Він почав кричати і махати перед ними мечем. Потім човен перевернувся і рицар зі зброєносцем упав у воду. Мельники витягли їх на берег.

Рибалки побачили понівечений човен і вимагали від Дон Кіхота повернути гроші. Він згодився на це, але попросив відпустити полонених, яких тримають у фортеці. Ті його не зрозуміли. Розчарований Дон Кіхот заплатив, а потім разом із Санчо повернувся до Росінанта і Сірого.

Розділ XIV про те, що трапилося між Дон Кіхотом і прекрасною мисливицею

Мандрівники мали поганий настрій. Санчо остаточно переконався в божевільні Дон Кіхота і чекав слушної нагоди покинути його.

Наступного дня Рицар і зброєносець побачили мисливців на лузі. Серед них була вродлива жінка в зеленому вбранні та із соколом у руці. Рицар послав до неї Санчо, щоб той виказав його прихильність.

На промову Санчо сеньйора разом із своїм чоловіком герцогом запросила Дон Кіхота у свій замський будинок. Пані зрозуміла, що Рицар Сумного Образу це той, про кого написано книжку. Санчо переказав Дон Кіхотові відповідь красуні.

Перед маєтком герцога Дон Кіхот упав з Росінанта, а Санчо заплутався в мотузці і також упав. Герцог зауважив, що саме зброєносець винен у такій неприємності. Коли Санчо нарешті дав собі раду, він разом із рицарем почав вихвалити красу герцогині. Дон Кіхот сказав, що Санчо надто багато розмовляє. Тепер він називав себе Рицарем Левів, а не Сумного Образу. Потім усі рушили до замку. Герцогиня дуже вподобала Санчо.

Розділ XV, що розповідає про багато видатних речей

Санчо радів прихильності герцогині. Слуги ставилися до Дон Кіхота, як до вельможі. Він вперше počував себе справжнім мандрівним рицарем.

Санчо забув прив'язати осла, тому попросив це зробити одну із дуеньї. Та відмовила, бо не звикла до такої роботи. Вони почали сваритися. Їхню розмову почула герцогиня і була засмучена Санчо. Але герцог був на його боці.

Потім Дон Кіхот переодягнувся і ввійшов до гарної зали, де йому омили руки. Потім його запросили до столу. Дон Кіхота посадили в голові столу. Герцогиня почала розпитувати про Дульсінею. Рицар розповів, що її зачаровано.

Священик, що теж був за столом, впізнав цього мандрівного рицаря. Він почав йому докоряти за його витівки. Священнослужитель сказав, що Дон Кіхот має повернутися

додому та забути про мандрівне рицарство.

Розділ XVI про відповідь Дон Кіхота своєму ганьбителеві та про інші важливі й цікаві події

Дон Кіхот розгнівався. Він сказав, що священник не має права його судити. Адже рицар міг би прислухатися лише до думки інших рицарів. Наміри Дон Кіхота завжди були добрими, тому він не вважав себе божевільним.

Санчо сподобалася промова Дон Кіхота. Герцог передав у володіння зброєносця один із своїх островів. Священник ще більше розлютився і вийшов із їдальні. Герцогиню дуже розсмішили такі бесіди.

Потім увійшли дівчата, вдаючи, що тут прийнято мити бороду замість рук. Герцог і герцогиня не знали про цей жарт, але їм стало дуже смішно. Герцогу теж потім помили бороду. Цього ж забажав і Санчо. Він вийшов разом із дворецьким.

Герцогиня попросила описати Дон Кіхота свою даму серця. Але той відповів, що її перетворено на страшну селянку. Герцог був наляканий такою новиною. Дон Кіхот почав скаржитися йому на злих чарівників. Тут герцогиня зауважила, що Дульсінеї не існує. Дон Кіхот не зміг надати точної відповіді. Раптом вони получили якийсь галас.

З'явився Санчо, якому бороду ледь не помили помиями. Він був дуже злий. Герцогам стало смішно, а Дон Кіхот пожалів свого зброєносця. Герцогиня почала жартома сварити прислугу, але ті подумали, що вона серйозно. Також вона похвалила Санчо.

Потім Дон Кіхот пішов спати, а Санчо був запрошений до герцогині.

Розділ XVII, де оповідається, як знято чари з незрівнянної Дульсінеї Тобоської, що становить одну з найвизначніших пригод цієї книги

Герцог і герцогиня вирішили розіграти Дон Кіхота. Жінку дивувала простота його зброєносця.

Незабаром подружжя запросило своїх гостей на полювання. Вони поїхали до лісу, де звичайно були дикі кабани. Раптом собаки пригнали одного з них. Санчо виліз на дерево зі страху, але впав і почав кричати. Коли кабана вбили, Дон Кіхот звернув увагу на зброєносця. Санчо сумував, що зіпсував виданий йому дорогий одяг. Потім мисливці сіли обідати.

Вночі звідусіль почувся галас. Усі стривожилися. Навіть ті, хто знали про жарт. До них під'їхав поштар. Він назвався дияволом, що шукає Дон Кіхота. Диявол сказав Дон Кіхотові, що рицар Монтесінос хоче йому розповісти, як зняти чари з Дульсінеї Тобоської. Він наказав чекати на нього тут.

Темнішало. Було чути звуки сурми. До подорожніх наблизилася колісниця. На ослоні сидів дід, який назвався вченим Ліргандо. На іншій колісниці був учений Алькіфе. Третя колісниця була з чарівником Аркалаусом. Усі вони спинилися неподалік.

Розділ XVIII, де оповідається про зроблені Дон Кіхотові вказівки, як зняти чари з Дульсінеї, та про незвичайні пригоди

До мисливців наближалася колісниця. Вона була запряжена кількома мулами, була

більшою за попередні, її супроводжували люди з факелами. Це вражало.

На колісниці сиділа німфа, закутана в дорогі тканини. Її супроводжувала постать зі страшним обличчям. Вона нагадувала смерть. Це був той самий чарівник Мерлін. Він сказав, що Санчо повинен дати собі три тисячі і триста ударів батогом. Зброєносець запротестував. Дон Кіхот почав погрожувати зброєносцю, але чарівник сказав, що все має бути добровільно. Німфа, обличчя якої не було повністю видно, заговорила не дуже жіночим голосом. Вона сказала, що соромно ухилитися від батога. Дівчина просила Санчо побити себе заради неї та Дон Кіхота. Санчо був непохитним. Він поскаржився, що до нього звертаються так грубо, коли б можна було попросити ввічливо. Також чоловік нагадав, що тепер він не лише зброєносець, але й губернатор.

Герцог сказав, що не може доручити губернаторство такому жорстокому чоловікові. Санчо попросив два дні на роздуми. Мерлін сказав, що вирішувати треба негайно. Санчо раптом згадав про рицаря Монтесіноса, якого вони так і не зустріли. Мерлін відповів, що він і сам потребує допомоги.

Санчо згодився побити себе, але з умовою, що він сам встановлює кількість ударів у день та їхню силу. Усі почали радіти та дякувати Санчо.

Розділ XIX, де оповідається про надзвичайну й неувяленну пригоду дуенї Долоріди, по-інакшому графині Тріфальді

Мерліна грав дворецький герцога. Один із пажів переодягнувся в панянку. Саме дворецький був ініціатором цих витівок.

Після обіду подорожні почули сумні звуки флейти. З'явилися чоловіки в траурному одязі. Серед них був якийсь велетень у чорній мантиї. Він мав кривий турецький кинджал, ятаган. Чоловік звернувся до герцога. Він назвався Тріфальдіном або Білою Бородою, зброєносцем графині Тріфальді, тобто дуенї Долоріди. Вона послала його сюди, щоб він просив для неї дозволу розповісти про її нещастя. Графиня шукала Дон Кіхота. Герцог наказав дуенї увійти. Їй тут радо допоможуть.

Розділ XX, де розказується те, що оповідала про свою долю дуеня Долоріда

З'явилися дванадцять дуеній. Після них зайшла графиня Тріфальді разом зі своїм зброєносцем. Шлейф її сукні несли пажі. Обличчя всіх жінок були вкриті серпанками.

Долоріда звернулася хриплим голосом до герцога з герцогинею та Дон Кіхотом. Вона почала говорити про себе в чоловічому роді, але вчасно зупинилася. Санчо прагнув побачити її обличчя. Жінка хотіла дізнатися, чи присутні тут Санчо Панса і Дон Кіхот. Зброєносець відповів, що вони готові її слухати. Дон Кіхот його підтримав.

Графиня кинулася в ноги Дон Кіхотові, потім почала хвалити Санчо. Той уже не міг дочекатися, коли жінка розповість про себе.

Долоріда почала розповідь про молоду інфанту Антономасію, що була дуже гарною і розумною. Раз у неї закохався хлопець простого походження. Він сподівався на взаємність. Долоріда сам дала йому ключі від фортеці інфанти. Вони одружилися, а королева Магунсія померла. Потім прийшов її злий брат, велетень і чарівник. Він хотів помститися за сестру. Маламбруно перетворив інфанту на бронзову мавпу, а її чоловіка дона Клавіхо — на металевого крокодила. Врятувати їх може лише рицар з Ламанчі.

Велетень хотів убити Долоріду, але все ж таки відпустив. Але він зачарував дуеній. Вони скинули серпанки, а на їхніх обличчях росли бороди. Долоріда довго жалілася на таку долю, а потім впала непритомною.

Розділ XXI про речі, що стосуються до цієї пригоди і цієї пам'ятної історії

Санчо був вражений такою жорстокістю. У дуеній навіть не було грошей, щоб сходити до цирульника. Вони вирували собі волосся смолою. Дон Кіхот був їхньою останньою надією. Він поклявся їм допомогти.

Долоріда прийшла до тями. Вона сказала, що королівство Кандаї дуже далеко. Але Маламбруно обіцяв послати чарівного коня, який мчить дуже швидко і не потребує їжі та води. На це Санчо почав вихвалити свого Сірого. Усі засміялися. На чарівному коні могли їхати лише дві людини. Коня звали Клавіленьо Прудконогий. Він був зроблений з дерева та мав кілок на лобі. Саме тим кілком ним потрібно керувати. Санчо відмовився від такої подорожі, але зброєносця запевнили, що його присутність необхідна. Чоловік не міг у це повірити. Але Дон Кіхот наказав йому їхати разом з ним. Рицар ще раз пообіцяв допомогти дуенням.

Розділ XXII про появу Клавіленьо й кінець цієї довгої пригоди

Настала ніч. За півгодини до півночі мав з'явитися кінь. Він запізнювався, але потім якісь дикуни занесли дерев'яну статую коня. Санчо продовжував відмовлятися сідати на нього. Один з дикунів повідомив, що сідаючи на коня, потрібно зав'язати очі.

Пройшла Долоріда. Вона просила Дон Кіхота не гаяти часу. Санчо відмовлявся їхати. Герцог знову шантажував його островом. Зброєносця це переконало. Він сів на коня по-жіночому, щоб не було так твердо.

Дон Кіхот торкнувся кілка, а всі присутні сказали, що він уже в повітрі та порадили Санчо триматися міцніше. Зброєносець здивувався, що голоси було чути так добре, ніби вони все ще були на землі. Дон Кіхотові теж здалося, що вони стоять на місці, але він вірив у рівну ходу коня. Тим часом на них дули повітрям, щоб зімітувати політ. Санчо хотів зняти пов'язку, але Дон Кіхот йому не дозволив.

Герцог з герцогинею слухали ті розмови і сміялися. Потім вони підпалили коня, якого було напхано петардами. Дон Кіхот і Санчо впали на землю.

Вони здивувалися, коли побачили той самий сад. На землі лежало багато людей, але дуеній уже не було. На пергаменті, що був настромлений на спис, було написано, що жінок врятовано. Залишилося лише допомогти Дульсінеї. Дон Кіхот кинувся до герцога та герцогині. Він хотів розповісти їм про щасливе закінчення такої небезпечної пригоди.

Розділ XXIII про губернаторування Санчо на острові

Герцоги раділи, що рицаря і його зброєносця можна так легко дурити. Тому вирішили продовжити свої жарти. Герцог відправив Санчо на острів, а слугам розказав, як треба себе з ним поводити.

Санчо з усіма попрощався та вирушив у дорогу. Сірий був разом з ним. Зброєносець дістався гарного міста, яке називали острів Баратарія. Його з усіма почестями проголосили там губернатором.

Дворецький герцога повідомив Санчо, що губернатор має відповісти на складне запитання, щоб можна було судити про його розум. Санчо побачив якісь написи. Дворецький сказав, що там написана дата початку його правління. Санчо образився, що його називають доном.

У залі суду з'явилися селянин і кравець. Вони звернулися до Санчо. Селянин хотів, щоб кравець пошив йому шапку. Потім він захотів уже п'ять шапок з того самого сукна, щоб не залишити кравцеві жодного клаптика. Коли вони були готові, він відмовився платити. Санчо вирішив віддати шапки в'язням, а селянин і кравець нічого не отримали.

Потім прийшли два діди. Один був з очеретиною. Інший сказав, що цей чоловік позичив у нього гроші, а тепер відмовляється визнавати свій борг. Дід без палиці вимагав, щоб інший заприсягся, що брав гроші, тоді його борг буде пробачено. Другий чоловік визнав, що брав гроші, а потім заприсягнув, що вже повернув їх. Потім він вийшов. Санчо наказав повернути його, а потім віддав його ціпок іншому діду. Той обурився, адже очеретина не коштує стільки грошей. Але розламавши палицю, у ній знайшли позичені золоті.

Спостерігачі вважали Санчо і дурнем, і розумним одночасно.

Розділ XXIV, де оповідається далі про те, як поводився Санчо, будучи губернатором

Санчо повели до палацу, де було накрито розкішний стіл на його честь. На столі було безліч страв. Але як тільки Санчо хотів щось скоштувати, цю страву відразу ж прибирали та приносили іншу. Цим керував якийсь чоловік із жезлом, що назвався лікарем. Йому було доручено слідкувати за здоров'ям губернатора. Він обирав лише корисні страви, а шкідливі наказував прибирати зі столу. Санчо обурився і запитав, що йому взагалі можна їсти. Лікар відповів, що трубочки з кремом та айва можуть покращити здоров'я. Санчо запитав ім'я лікаря та місце його навчання. Звали його Педро Ресіо де Агуеро, а освіти він здобув в Осунському університеті. Санчо розлютився, наказав лікареві тікати і погрожував йому розправою. Губернатор був ладен відмовитися від посади, аби тільки мати змогу поїсти.

Потім до Санчо прийшов поштар. Він доручив секретареві, який був біскайцем, відкрити пакет. Той наказав усім вийти, а потім зачитав листа. Герцог писав, що Санчо в небезпеці. Чотири переодягнені люди вчинили проти нього змову. Герцог радив бути обережним та обіцяв допомогти. Санчо сказав дворецькому, що підозрює лікаря, який хотів заморити його голодом. Дворецький сказав, що Санчо справді не слід куштувати страви зі столу.

Санчо Панса наказав принести йому хліба та винограду. Він наказав секретареві поцілувати герцогині і Дон Кіхотові руки від його імені. А потім Санчо вирішив нарешті поїсти, щоб мати сили на боротьбу зі шпигунами.

Розділ XXV про те, що трапилося із Санчо Пансою, коли він обходив свій острів

Вночі губернатор вирішив обійти свій острів. Він узяв із собою кілька приближених людей, а сам йшов посередині. Раптом вони почули брязкіт ножів. Один з чоловіків кинувся до губернатора, він скаржився, що в місті крадуть серед білого дня. Чоловік

розповів, що був присутнім при грі в карти. Дехто постійно вигравав не без його допомоги, а потім навіть не поділився своїм значним виграшем. Тоді помічник попросив свою винагороду, але йому дали лише чотири реали. Чоловік хотів витрясти з іншого свої гроші.

Картяр вважав, що йому мають бути вдячними і за таку винагороду. Санчо мав оголосити свій вирок. Він наказав віддати чоловікові сто реалів, а ще тридцять для бідних в'язнів. Помічник мав покинути острів на десять років. Санчо взагалі хотів закрити всі картярські дома. Але один із писарів сказав, що не можна закривати картярські дома великих вельмож.

Розділ XXVI про бурхливий кінець губернаторствування Санчо Панси

Санчо вже хотів спати, коли раптом почув галас. До нього додавалися звуки сурми та дзвонів. По коридору йшли люди з факелами, вони сказали, що острів атаковано. Санчо необхідно було братися до зброї. Він сказав, що нічого в цьому не тямить, а краще звернутися до Дон Кіхота. Але губернатор повинен бути полководцем.

До Санчо прив'язали два дерев'яні щити і дали спис. Він не міг навіть поворухнутися, а йому наказували йти вперед. Губернатор упав. Жартівники почали лише дужче кричати і бити мечами по щиту. Санчо острів уже був непотрібен.

Раптом залунали крики про перемогу. Санчо попросив вина, а потім зомлів. Прийшовши до тями, він сів на свого Сірого і сказав, що покидає острів, щоб повернути собі колишню волю. Його благали залишитися, але Санчо сказав, щоб його відпустили. З нього вимагали звіт про його діяльність. Але Санчо сказав, що буде звітувати лише перед герцогом.

Колишній губернатор взяв трохи їжі в дорогу та покинув острів. Усі дивувалися такому розумному рішення.

Розділ XXVII про те, що трапилося з Санчо дорогою, та про інші речі, цікавіших за які бути не може

Санчо затримався в дорозі, тому йому довелося перечекати ніч. Було темно і він разом із Сірим упав в яму. Санчо зрозумів, що сам він не вибереться. Його засмутило те, що Сірий так постраждав. Колишній губернатор здивувався такому повороту долі. Він кляв себе за свої вчинки і скаржився на таке лихо.

Удень Санчо впевнився, що не має змоги вибратися з колодязя, а його крики ніхто не почує. Раптом він побачив невеликий отвір в одній із стін ями. Це був вхід до печери, якою почав йти Санчо зі своїм ослom.

Тим часом Дон Кіхот пустив Росінанта швидкою ходою, а той мало не впав у печеру. Рицар придивився до неї. Він почув чийсь голос, який кликав на допомогу. Це був Санчо Панса. Дон Кіхот подумав, що це блукає душа його зброєносця. Але той впізнав голос свого пана. Дон Кіхот спочатку думав, що Санчо мертвий, але рев осла переконав його в протилежному. Він пішов до герцога за допомогою.

Герцоги були здивовані, коли дізналися, що Санчо відмовився бути губернатором. Коли зброєносця визволили, один із студентів почав дорікати йому поганим правлінням. Але Дон Кіхот сказав Санчо, щоб він не засмучувався.

У палаці Санчо розповів герцогам про свої негоди на посту губернатора. Він сказав, що більше не може займати цю посаду. Санчо знову повернувся до Дон Кіхота і став його зброєносцем.

Після цього герцог пообіцяв Санчо кращу посаду, а герцогиня веліла його накормити.

Розділ XXVIII, де оповідається про те, як Дон Кіхот розлучився з герцогом, і про те, як на Дон Кіхота сипонуло стільки пригод, що одна переганяла іншу

Дон Кіхот вирішив покинути герцогський замок. Герцоги дуже засмутилися, але відпустили рицаря. Наступного дня він попрямував до Сарагоси. Санчо був у гарному настрої, бо герцоги дали йому гроші, про які не знав Дон Кіхот.

У полі Дон Кіхот радів знову отриманій свободі. Ніякі скарби та палаци не могли замінити йому волю. Тут Санчо нагадав рицареві про отримані від герцогів гроші.

Раптом мандрівники натрапили на десяток селян, які обідали на траві. Біля них лежали статуї для церковного олтаря, накриті рядном. Люди їх перевозили. Дон Кіхот захотів їх побачити.

Першою статуєю був святий Юрій. Дон Кіхот вважав його небесним мандрівним рицарем. Інша статуя зображувала святого Мартіна. Третьою була статуя патрона Іспанії, святого Дієго Матамороса.

Дон Кіхот подякував подорожнім за те, що вони дозволили подивитися на статуї, адже вони зображували таких рицарів, як і він сам. Тільки то були небесні рицарі, а він — земний. Селяни не зрозуміли його слів і продовжили свою подорож.

Санчо був у захваті від обізнаності Дон Кіхота. Він радів такій мирній пригоді.

У лісі Дон Кіхот заплутався в сітці, натягнутій між дерев. Перед ним і Санчо з'явилися дві гарні молоді дівчини, одягнені, як пастушки. Одна з них попросила не рвати сітку, яка призначена для пташок. Вона запросила Дон Кіхота приєднатися до їхніх розваг. Дівчата впізнали мандрівного рицаря і його зброєносця. Але він не міг залишитися з ними. Потім прийшов брат тих дівчат і запросив лицаря до наметів. Він погодився.

У наметі рицаря всі вітали. Дон Кіхот за столом сказав, що найбільшим гріхом вважає невдячність, тому пообіцяв усім розповісти про красу присутніх панянок. Санчо вразила така дурна плата. Дон Кіхот розгнівався і наказав сидлати Росінанта. Але його переконали на здійснювати свою обіцянку.

Але Дон Кіхот прокричав посеред шляху, що ці дівчата найкращі у світі, за винятком Дульсінеї. Його слова ніхто не почув. Але на нього сунула купа людей зі списами. Вони сказали йому звільнити шлях, а він вимагав визнати слушність його слів. Тоді Дон Кіхота повалили на землю бики, яких гнали на завтрашній бій. Вони потовкли також Санчо, Сірого і Росінанта.

Підвівшись, Дон Кіхот кричав погоничам погрози, але вони не слухали. Пригнічений він рушив у путь.

Розділ XXIX, де розповідається про незвичайний випадок, який можна вважати за пригоду, що трапилася з Дон Кіхотом

Подорожні зупинилися біля струмка. Санчо почав їсти, а Дон Кіхот замислився. Потім вони поїхали шляхом, що вів до Барселони. Одного разу їм довелося заночувати в лісі.

Санчо відразу заснув, а Дон Кіхот думав про Дульсінею. Він гнівався, що Санчо не дав собі достатню кількість ударів батоном, тому вирішив бити його силоміць. Він заходився знімати його штани, але Санчо прокинувся і нагадав, що батогов повинні бути добровільними. Дон Кіхот не здавався. Тоді Санчо повалив його на землю. Дон Кіхот поступився.

Санчо прихилився до дерева і відчув на голові чийось ногу. Уранці подорожні побачили, що це повішені розбійники. Мертві їх не налякали, але згодом прийшли й живі. Дон Кіхот вирішив не рватися до бою. Розбійники вкрали все, що було на Сірому. Санчо радів, що сховав гроші за поясом.

Приїхав отаман зі своїми зброєносцями. Ті хотіли обшукати Санчо, але ватажок зупинив їх. Він назвався Роке Гінартом і сказав, що має лагідну вдачу. Дон Кіхот засмутився, що його застали зненацька. Роке зрозумів, що той божевільний, він кілька разів чув про нього.

Роке наказав повернути вкрадене та повернутися до своєї стоянки. Потім ватажок почав ділити свою останню здобич. Санчо здивувався, що й серед злодіїв потрібна справедливість. Тоді його ледве не вдарив один із них.

Потім Роке написав листа до свого приятеля в Барселоні. У ньому йшлося про те, що розбійники натрапили на Дон Кіхота і скоро привезуть його до Барселони.

Розділ XXX про те, що трапилося з Дон Кіхотом, коли він в'їжджав до Барселони, і про інші речі, в яких правдивого більше, ніж розумного

Деякий час Дон Кіхот пробув серед розбійників, дивуючись їхньому побуту. Потім вони дісталися Барселони, а незабаром і набережної.

Уранці Санчо і Дон Кіхот вперше побачили море. По ньому рухалися галери. Раптом до спостерігачів наблизилися вершники. Вони привітали Дон Кіхота і повели до міста.

Якісь розбишаки причепили Росінантові і Сірому до хвостів терен. Тварини скинули своїх наїзників. Розбійники хотіли покарати хлопців, але не знайшли їх.

Розділ XXXI, що розповідає про пригоди з зачарованою головою і про інші нісенітниці, про які не можна не розповісти

Дон Кіхота привели до Антоніо Морено. Той хотів спровокувати рицаря на безумства. Його роззброїли і залишили на ганку, щоб люди могли спостерігати. Потім на його честь дали обід.

Приятелі Антоніо думали, що Санчо ненажера, але той це заперечив. Дон Кіхот розповів, що його зброєносець раніше був губернатором. Він переказав усі його пригоди.

Після трапези Антоніо повів Дон Кіхота до кімнати, де вони залишилися одні. Там на столі лежала бронзова голова. Антоніо почав розповідати одну таємну історію. Він сказав, що ту голову зробив відомий чарівник. Вона відповідає на всі запитання будь-

коли, окрім п'ятниці. Тому Дон Кіхот може підготувати запитання на завтра. Дон Кіхот не дуже повірив чоловікові, але запитання почав готувати.

Потім Дон Кіхота повезли на прогулянку, а Санчо залишили в домі. На рицареві висів пергамент з його ім'ям. Він дивувався, що його всі знають.

Вночі було влаштовано бал. Дон Кіхот танцював із дамами. Він так утомився, що Санчо довелося віднести його до ліжка.

Наступного дня Антоніо запросив до таємної кімнати ще й Санчо та двох приятелів і сеньйор. Він розповів усім історію про голову. Лише два приятелі знали її справжній секрет. Голова відповідала на запитання Антоніо. Потім настала черга Дон Кіхота. Він запитав про Дульсінею. Санчо запитав, чи повернеться він до родини. Він розчарувався, бо голова говорила мало і незрозуміло.

Насправді голова і ніжка столу були порожні. Вони з'єднувалися з нижньою кімнатою, де сидів студент і відповідав на запитання.

Розділ XXXII, де мова йде про пригоду, що завдала Дон Кіхотові неприємності більше, ніж усе, що трапилося з ним досі

Під час прогулянки набережною Дон Кіхот побачив рицаря в обладунках. Той звернувся до Дон Кіхота і назвався Рицарем Білого Місяця. Він закликав його до бою або просив визнати, що його дама серця краща, ніж Дульсінея. Також у разі програшу Дон Кіхот має залишити зброю на цілий рік. Дон Кіхот прийняв виклик.

На набережній почали збиратися люди. Дон Антоніо не знав, чи то жарти, чи справжній поєдинок. Але віце-король подумав, що жарти, тому дозволив битися.

Рицар Білого Місяця мав кращого коня, тому він легко переміг Дон Кіхота. Той відмовився визнати, що є хтось вродливіший за Дульсінею. Рицар Білого Місяця був згодний лише на те, що Дон Кіхот не буде більше рицарем.

Усі були засмучені і пригнічені. Росінант дуже постраждав. Віце-король хотів дізнатися, хто був Рицарем Білого Місяця.

Розділ XXXIII, де подаються відомості про те, хто був Рицар Білого Місяця

Дон Антоніо поїхав за переможцем, щоб познайомитися з ним.

Це був бакалавр Самсон Карраско. Він вирішив повернути Дон Кіхота додому. Чоловік розповів про свою невдачу в образі Рицаря Лісу. Тепер же він нарешті здійснив свої наміри.

Дон Кіхот довго сумував. Санчо намагався його підбадьорити. Він запевняв, що час їхати додому. Але Дон Кіхот сказав, що проведе там лише рік.

Розділ XXXIV, де говориться про те, що бачитиме той, хто його читатиме, і чутииме той, кому його читають

Потім Дон Кіхот і Санчо покинули Барселону. Рицар із сумом дивився на місто своєї поразки. Він обіцяв повернутися до мандрівного рицарства через рік.

Санчо йшов пішки, бо на Сірому була зброя. Він запропонував залишити їїдесь, щоб він міг їхати верхи. Дон Кіхот сказав, що це гарна ідея, але зброю все ж таки залишив.

Розділ XXXV про те, як Дон Кіхот вирішив стати пастухом і хотів жити на вільнім

повітрі, поки мине обіцяний ним рік, і про інші справді цікаві і гарні пригоди

Дон Кіхот знову почав докоряти Санчо, бо він все ще не побив себе батогом. Зброєносець не вірив, що це допоможе Дульсінеї.

Дон Кіхот вирішив бути чабаном. Він мріяв купити овечок, мандрувати, пасучи їх. Рицар хотів назватися пастухом Кіхотісом, а Санчо був би Пансіно. Зброєноскою сподобалась така пропозиція. Вони обидва думали, що їхні друзі теж захочуть до них приєднатися.

Розділ XXXVI про щетинувату пригоду, що трапилася з Дон Кіхотом

Вночі Дон Кіхот розбудив Санчо. Він дивувався його байдужій вдачі і закликав дати собі кілька батогів. Санчо відмовився. Він хотів спати, а Дон Кіхот докоряв йому.

Раптом почувся шум. Там гнали свиней на ярмарок. Вони потоптатися по Санчо, Дон Кіхотові та їхніх тваринах. Санчо дуже скаржився на таку неприємність. Потім він заснув, а Дон Кіхот почав складати вірші.

Вдень подорожні продовжили свій шлях.

Розділ XXXVII про те, що трапилося з Дон Кіхотом та його зброєносцем Санчо, коли вони їхали додому

Дон Кіхот був засмучений Санчо. Він мріяв зняти чари з Дульсінеї. Рицар запропонував Санчо гроші за бичування, той погодився. Він пообіцяв побити себе вже цієї ночі.

Вночі Санчо так бадьоро пішов себе бити, що Дон Кіхот почав хвилюватися за нього. Після кількох ударів Санчо попросив збільшення винагороди. Дон Кіхот подвоїв ціну. Санчо почав бити дерево, постійно зітхаючи. Рицар турбувався, щоб зброєносець себе не вбив. Спокуту було відкладено.

Наступного дня Дон Кіхот і Санчо зупинилися в сільському заїзді. Дон Кіхотові він не здавався замком, бо він став уважнішим і розумнішим.

Розділ XXXVIII про те, як Дон Кіхот і Санчо приїхали додому, та про інші події, що прикрашають цю велику історію і надають їй правдивості

Уночі Санчо знову дунив Дон Кіхота. Удень Дон Кіхот жадав побачити свою прекрасну даму серця, щоб переконатися, що з неї знято чари.

Потім подорожні дісталися рідного села. Якийсь селянин сказав іншому, що той "не побачить її все своє життя". Дон Кіхот вирішив, що йдеться про нього і Дульсінею. Потім вони побачили зайця, що тікав. Дон Кіхот сприйняв це як поганий знак. Санчо намагався його переконати в протилежному.

Потім Дон Кіхот зустрів своїх товаришів. Усі його радо вітали.

Розділ XXXIX про те, як Дон Кіхот захворів, та про його смерть

Вдома Дон Кіхот захворів. У нього була пропасниця. Усі вирішили, що це від суму, тому постійно його підбадьорювали. Запрошений лікар сказав, що хворий у небезпеці. Лікар наказав дати Дон Кіхотові поспати. Прокинувшись, рицар покликав своїх друзів.

Дон Кіхот сказав, що тепер він Алонсо Кіхано. Йому набридло рицарство, він відчував наближення смерті. Усі присутні дуже здивувалися. Санчо, небога та ключниця гірко плакали.

Три дні ще прожив Дон Кіхот. Санчо уже мріяв про його спадщину.

Помираючи, Дон Кіхот ще раз прокляв усі рицарські романи.

Висновки:

образ Дон Кіхота є одним із вічних образів літератури;

темою роману є зображення пригод чоловіка, який хотів наслідувати улюблених персонажів книжок;

у творі протиставлено реальний жорстокий світ та мрійника;

друга частина роману вийшла друком лише через десять років після першої;

Мігель де Сервантес Сааведра своїм романом зробив значний внесок у формування сучасної іспанської мови;

"Дон Кіхот" вплинув на творчість таких митців, як: Пікассо, Гюстав Доре, Гранвіль та ін.;

по всьому світу існують статуї, що зображують славетного рицаря та його зброєносця.